

สุดยอดสวนญี่ปุ่นทั้ง 3

ณรมศักดิ์ พิเศษพิสุทธิ์

กลับ มากับสุดยอด 3 อันดับครับ มาคราวนี้ จะยกอีกหนึ่งสุดยอด 3 อันดับ เอาใจคนชอบเที่ยวญี่ปุ่นบ้าง และขอตามใจตัวเองที่ชอบสวนสไตล์ญี่ปุ่น (Nihon Tei-en: 日本庭園) ประกอบกับช่วงก่อนซากุระจะบาน และเราชาวไทยที่หลงรักในความสวยงามของเจ้าดอกซากุระ 5 กลีบจะหลังไหลมาญี่ปุ่นในช่วงเดือนมีนาคม และเมษายน แต่จะมีดอกบ๊วยที่จะบานก่อน ประมาณช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม และที่หนึ่งใน 3 ของสวนนี้ มีที่โด่งดังเรื่องดอกบ๊วยด้วยพอดี เราไปทำความรู้จักกับ “สุดยอดสวนญี่ปุ่น 3 แห่งของญี่ปุ่น” (Nihon San Mei-en: 日本三名園 หรือ Nihon Sandai Tei-en: 日本三大庭園) กันครับ

สุดยอดสวนญี่ปุ่นทั้ง 3 แห่งประกอบไปด้วย สวนโคไรคูกุเอ็ง (Kairakuen: 偕楽園) ที่เมืองมิโตะ จังหวัดอิบารากิ (Mito-shi Ibaraki-ken: 水戸市、茨城県) สวนที่ 2 คือ สวนเคนโรคูกุเอ็ง (Kenrokuen: 兼六園) ที่เมืองคานาซาวะ จังหวัดอิซึซากาว่า (Kanazawa-shi Ishikawa-ken: 金沢市、石川県) และสุดท้ายคือสวนโคไรคูกุเอ็ง (Kourakuen: 後楽園) (ไม่ใช่ร้านราเมนป้ายเหลืองของญี่ปุ่นที่มาเปิด

ในไทยนะครับ ชื่อเดียวกันแต่ตัวอักษรคันจิจะคนละตัวกัน) อยู่ที่เมืองโอกายามะ จังหวัดโอกายามะครับ (Okayama-shi Okayama-ken: 岡山市、岡山県) สำหรับผู้เขียนเคยไปมาแล้วทั้ง 3 ที่ สวยตามคำร่ำลือครับ

แต่ละสวนจะมีจุดเด่นที่ต่างกัน เริ่มที่ “โคไรคูกุเอ็ง 偕楽園” สร้างโดย โทกูงาวะ นาริอากิ (Tokugawa Nariaki:

徳川斉昭) เจ้าเมืองแคว้นมิโตะ (Mitohan: 水戸藩) รุ่นที่ 9 แล้วเสร็จในปี 1842 จะตั้งเรื่องดอกบ๊วย (Ume: 梅) ที่ได้เกริ่นไปตอนต้น ถ้าไปช่วงที่ดอกบ๊วยบานซึ่งอยู่ระหว่างกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงปลายเดือนมีนาคม จะมียานชมดอกบ๊วย (Ume Matsuri: 梅まつり) ก็จะเต็มไปด้วยดอกบ๊วยจากต้นบ๊วยกว่า 3,000 ต้นในโคไรคูกุเอ็ง สวยงามบานสะพรั่ง ชมพู่พริบพริบครับ สามารถเข้าชมสวนได้ฟรี (จะมีส่วนที่เป็นอาคารโบราณสำหรับรับรองแขกของเจ้าเมืองในสมัยก่อนที่อนุรักษ์เอาไว้ชื่อ โคบุเนเท (Koubuntei: 好文亭) ที่จะต้องเสียค่าเข้าชม 200 เยน นอกจากตั้งเรื่องดอกบ๊วยแล้ว เมื่อรวมพื้นที่ภายนอกทั้งหมดที่รวมเรียกว่า สวนสาธารณะโคไรคูกุเอ็ง (Kairakuen Kou-en: 偕楽園公園) จะมีพื้นที่รวมกว่า 3 ตาราง

กิโลเมตร กินตำแหน่งสวนสาธารณะที่กว้างใหญ่ เป็นอันดับสองของโลก รองจากเซ็นทรัลปาร์คของนิวยอร์กที่มีพื้นที่ 3.4 ตารางกิโลเมตร

ส่วน “เคนโรคุเอ็ง 兼六園” สร้างโดยเจ้าเมืองแคว้นคางะ (Kagahan: 加賀藩) รุ่นที่ 11 มาเอเดะ นารินางะ (Maeda Narinaga: 前田斉広) แล้วเสร็จสมบูรณ์ในปี 1822 โดยนารินางะเป็นผู้ออกแบบสวน และตั้งชื่อเคนโรคุเอ็ง ด้วยตัวเอง เขาได้แนวคิดการสร้างสวนจากบทกวีจีนบทหนึ่งของกวีจีนโบราณนาม ริคาคุอิ (Rikakuhi: 李格非 (เป็นเสียงอ่านแบบญี่ปุ่นนะครับ)) อธิบายถึงปัจจัยของทัศนียภาพอันงดงาม 6 ประการ (Rokushou: 六勝) ประกอบไปด้วยความยิ่งใหญ่ ความสงบอย่างลึกลับ กำลังของมนุษย์ (ในการสร้างสรรค์และดูแลรักษา) ความเก่าแก่ที่ไม่เสื่อมคลาย สายน้ำ และความสวยงามเมื่อมองในองค์รวม (Koudai, Yuusui, Jinryoku, Souko, Suisen, Choubou: 宏大・幽邃・人力・蒼古・水泉・眺望) ซึ่งสวนนี้ รวมทุกปัจจัยเอาไว้ครบถ้วน จึงได้ชื่อว่า “สวนที่รวมความงดงามทั้ง 6 ประการ” (Muttsu wo Kaneru En: 六つを兼ねる園) หรือ Kenrokuen 兼六園 นั่นเอง ที่เคนโรคุเอ็งจะโด่งดังเลื่องลือ เรื่องเชื่อกดิ่งกึ่งไม่ไม่ให้หักจากน้ำหนักของหิมะที่ตกมาทับถม ที่เรียกว่า “ยูกิ ทสึริ” (Yuki Zuri หรือ Yuki Tsuri: 雪吊り) ที่งดงาม และอลังการ โดย ยูกิ ทสึริ จะไม่ได้มีทั้งปี เพราะจะชิงเฉพาะฤดูที่หิมะตก โดยจะชิงก่อนหน้าฤดูหนาวนิดหน่อย ตั้งแต่ปลายฤดูใบไม้ร่วง ซึ่งจะเริ่มชิงเชื่อกับกิ่งไม้ ช่วงต้นเดือนพฤศจิกายน และจะไปเสร็จสมบูรณ์กลางเดือนธันวาคม (ตอนผู้เขียนไปประมาณช่วงต้นเดือนธันวาคมก็ชิงเสร็จสวยงามตามรูปด้านล่างแล้วครับ) และจะเริ่มปลดออก ตั้งแต่ 15 มีนาคม ใช้เวลา 1 สัปดาห์จึงปลดออกหมดครับ

ส่วน “โคโรคุเอ็ง 後楽園” เป็นสวนที่เก่าแก่ที่สุดจากทั้ง 3 สวนครับ สร้างขึ้นโดยเจ้าเมืองแคว้นโอคายามะ (Okayamahan: 岡山藩) รุ่นที่ 2 อิเคดะ ทสึนามาซา (Ikeda Tsunamasa: 池田綱政) แล้วเสร็จในปี 1700 ญี่ปุ่นโบราณกล่าวว่าสวนแห่งนี้ งดงามในการชมจันทร์ (Tsukimi: 月見) ซึ่งจะมียานเปิดให้เข้าชมพระจันทร์ในสวนตาม

ประเพณีชมจันทร์ดั้งเดิมของญี่ปุ่นในฤดูใบไม้ร่วง ชื่องาน คือ “เมงทสึคันไซโค (งานชมความงามของพระจันทร์กลางฤดูใบไม้ร่วง)” (Meigetsu Kanshoukai: 名月観賞会) ซึ่งประเพณีชมจันทร์ในแต่ละปีจะไม่ตรงกัน คร่าวๆ คือ วันใดวันหนึ่งกลางเดือนกันยายนถึงราวต้นๆ เดือนตุลาคมหรือกลางฤดูใบไม้ร่วงครับ โดยชมจันทร์จะเปิดให้เข้าชม 5 โมงเย็น จนถึง 3 ทุ่มครึ่ง (เข้าชมได้จนถึง 3 ทุ่ม) สนามหญ้าภายในสวนที่ตามปกติจะไม่ได้เปิดให้เข้าเข้าไป จะเปิดเป็นกรณีพิเศษให้เข้าไปนั่งชมจันทร์ได้ครับ แต่ปัจจุบันโคโรคุเอ็งก็ไม่ได้ตั้งเฉพาะการชมจันทร์เพียงอย่างเดียวนะครับ แต่ยังมีชื่อเสียงเป็นสวนญี่ปุ่นเก่าแก่สวยงามมาตั้งแต่ราวปี ค.ศ. 1700 ที่สามารถมองเห็นปราสาทโอคายามะเป็นฉากหลังสวยงามมากจนพูดได้ว่า คุณค่าที่คนชอบสวนญี่ปุ่นคู่ควร

ไว้โอกาสหน้าจะเอาเรื่องสุดยอด 3 อันดับของญี่ปุ่นมาแนะนำ เสนอใหม่ นะครับ ตอนนี้ออกไปทำงานเก็บเงินไปดูดอกบ๊วยที่สวนโคโรคุเอ็งก่อน คราวที่แล้วไปตอนฤดูใบไม้ร่วงเลยไม่ได้เห็นดอกบ๊วย เห็นแต่ต้นบ๊วยที่ใบโกร๋นหมดแล้วเท่านั้นต้องไปแก้ตัวใหม่ แล้วเจอกันใหม่ตอนหน้านะครับ (เอ สวนวนเหมือนอิคคิวซัง)

Kairakuen

(Credit: <http://www.mitokoumon.com/kankou/%E6%97%A5%E6%9C%AC%E4%B8%89%E5%90%8D%E5%9C%92%E3%80%80%E5%81%95%E6%A5%BD%E5%9C%92-2.html>)

Kenrokuen

Kourakuen

(Credit: <http://www.officeriver.com/archives/690>)